

Прилог XV

РЕЗИМЕ БЕЗ ТЕХНИЧКИ ДЕТАЛИ

Содржина:

XV. Резиме без технички детали..... 2

XV. Резиме без технички детали

Експлоатација

Каменоломот „Шанкомфикс” се наоѓа во атарот на селото Горна Бањица надвор од урбанизирано подрачје близу Гостивар.

Локацијата на каменоломот е на м.в. “Краста” атар на с. Горна Бањица, северо-западно на околу 400м од с.Горна Бањица.

Наоѓалиштето на камен е во фаза на експлоатација и со концесија за користење и експлоатација на мермеризиран варовник на лежиштето “Краста”и преработка на камена маса во готови фракции на инертен материјал, и тоа фракции:

- 0 – 63мм
- 0 – 4 мм
- 4 - 8 мм
- 8– 16 мм
- 16 – 32 мм

Материјалот се транспортира со камиони до приемниот бункер и во натамошната преработка се применуваат транспортни ленти, транспортери а складирањето на готовите фракции е на плац за готови производи.

Во „Шанкомфикс” работата се одвива во една смена со вкупно 4 вработени лица поделени во сглучните служби и производниот процес.

Објектот се состои од една технолошка линија за дробење, е и класирање на сив варовник, плац за складирање на готовите производи, објекти за складирање на помошни материјали, паркинг за механизација и возниот парк и простории за вработените.

На локацијата за експлоатација на минерална сировина во моментот не се сепарира фракции на каменит, односно сепарацијата ќе се инсталира во нареден период. Во моментот се врши минирање, ископ, селекција и кршење на минерална сировина со помош на хидрауличен чекан, при што селектираниот материјал се транспортира во погонот за преработка

Во состав на инсталацијата се наоѓа механичарска работилница како и магацински простор за резервни делови за одржување на опремата.

Дворното место се користи за складирање на сировини и полупроизводи на отворено, на места определени за таа намена.

Локацијата ќе се напојува со електрична енергија преку дизел агрегат од 160kWA.

Технолошка и санитарна вода на локацијата се користи од резервоар за вода од 10 тона кој се дополнува со сопствена цистерна од реката Вардар.

Самата локација има атмосферска канализација која преку прелива шахта се влива во дренажен канал за атмосферска вода.

Преработка

Погонот за преработка на варовникот се наѓа на околу 1 км од локацијата за ископ во непосредна близина на локалниот пат Гостивар – с.Сушица

Каменоломот “ШАНКОМФИКС” работи континуирано во една смена (6 работни дена неделно) со вкупно 4 вработени лица. Во текот на годината можни се отстапувања на оваа динамика во зависност од потребите на пазарот и цената на Берзата на готовите производи.

Управителот раководи со целокупните активности во компанијата (комерцијалниот сектор и производството) и воедно е координатор за животна средина и одговорен за прашањата на барањето за Интегрирано спречување и контрола на загадувањето на “ШАНКОМФИКС”. Управителот Катип Целили е именуван за одговорен за интегрираното спречување и контрола на загадувањето. Комерцијалистот (Шевал Целили) претставуваа член на тимот.

Во процесот на производство и преработка се користат неметални минерални суровини кои се добиваат преку ископување и предходно примарно дробење. Суровините кои се користат и можат да се преработат имаат тврдина 8 по Мосовата скала.

Доставувањето на суровините е од сопствениот ископ на мермеризирани варовници на месноста “Краста ” во делот на експлоатација од самата инсталација

Суровините воглавно се поделени на две групи според својата природа и намена:

1. Карбонатни суровини:

- калцити
- сив варовник

Од годишното производство на дробен каменит (0 – 63 мм) од 80 000 тони се добиваат следните производи:

1. Цементен малтер
2. Гипсен малтер
3. Абриби 1; 2; 3 (внатрешен и надворешен)
4. Глет маса (гипсена и цементна)
5. Лепак за плочки

6. Лепак за стиропор

Цементниот и гипсаниот малтер се произведува од хидратисана вар, адитиви и гранулации на варовник од 0.9мм и 0.6мм. Во зависност од видот на малтерот се користи гипс или црн цемент. Наоѓа примена во градежништвото за обложување на ѕидови и бетонски површини со декоративен и заштитен слој.

Абрибите се произведуваат од различни гранулации на варовник 1мм; 2мм; 3мм; 0,9мм; филер (200 μ), бел цемент, адитиви и хидратисана вар. Има два типа на абриби внатрешни и надворешни. Се применува во градежништвото за декоративно обложување на внатрешни и надворешни површини.

Глет масата се произведува од гипс, хидратисана вар, адитиви и филер (200 μ). Се произведува два вида на глет маса гипсена и цементна. Се применува во градежништвото за обложување на ѕидни површини, гипсани плочи заради добивање мазни површини.

Лепак за плочки и лепак за стиропор се произведува од бел цемент, хидратисана вар, адитиви, гранулат од 0.6мм и филер (200 μ). Се произведуваат 3 вида лепак за плочки и 4 вида на лепак за стиропор. Се користи во градежништвото за прицврстување на керамички, бетонски, гипсени делови и стиропор со различни димензии и намени.

Готовите производи се складираат во магацин за готови производи

Сепариран каменит (сеуште не е инсталиран)

Производството на финален производ, гранулати наменети за производство на армиран бетон и тампонски слој за посипување на патишта е во фаза на

планирање, при што ќе се инсталира опрема за сепарација на минерална суровина на локацијата за експлоатација во близина на експлоатационите етажи.

Фракционен дробен агрегат

7. 0 – 4 мм
8. 4 – 8 мм
9. 8 – 16 мм
10. 16 – 32 мм

Во каменоломот “ШАНКОМФИКС” се создава релативно мала количина на цврст отпад од технолошкиот процес. Целокупниот цврст материјал се преработува во различни гранулации кои преставуваат готов производ.

Отпадот од јаловина при ископ на површинскиот коп се складира на самата локација на определено место за таа намена. Јаловината е претежно земја која се користи за уредување на тревните површини на самата локација

Овој отпад е јаловина – земја е инертна и не ја нарушува животната средина. Годишно се создава околу 1.200 тони јаловина од производството на гранулати.

Овој прилог вклучува детали за фугитивните и точкастите емисии на локацијата.

Во каменоломот “ШАНКОМФИКС”, емисии во атмосферата се јавуваат од постројките за експлоатација на минерална суровина и од дробење, сеење и класирање при производство на гранулати.

Главни штетни материи кои се застапени во овие отпадни гасови преставуваат цврстите честички кои се добиваат при минирањето, транспортот и процесите на дробење и мелење на материјалот.

Мерењето на емисиите во атмосферата се опфатени во предложениот мониторинг режим во **Прилог XI**.

За намалување на фугитивните емисии односно на позициите каде што се забележала зголемена количина на прашина превземени се посебни мерки и тоа:

Работите во површинскиот коп каменоломот “ШАНКОМФИКС“, се изведуваат на отворен простор и многу брзо и краткотрајно доаѓа до распостирање на прашина и гасовитите продукти, после минирањето, кои со природна вентилација се евакуираат. Прашината главно содржи силициум диоксид, CaCO_3 . Оваа компонента при дупчење, утовар и транспорт, може да делува само врз вработените во работната средина и за заштита од истата вработените применуваат заштитни респираторни средства. Патиштата кои се користат за транспорт се прскаат со вода.

Отворените транспортни траки на готови производи се покриваат со монтажно-демонтажни капацы или има поставено водено отпрашување на оние места од траките каде што дозволува технологијата на работа каде што не доаѓа до намалување на квалитетот на производите.

Инсталацијата “ШАНКОМФИКС“ применува распрскување на вода во околината на, отворените складишта, внатрешните сообраќајници како и редовно чистење на бункерите за дотур на суровина и стопанскиот двор од заостаната прашина.

Производството на неметални материјали во основа е сув процес. Отпадната вода не се создава со исклучок на дождовните води од локацијата.

Од локацијата на каменоломот “ШАНКОМФИКС” нема испуштање на отпадна вода во површински води.

Од постоечките активности нема директна емисија на загадувачки материји во почвата.

На локацијата не се изведуваат никакви земјоделски или фармерски активности.

Со оглед на нивото на бучава на локацијата, предизвикано од минирањето, работењето на дробилките, движење на транспортните уреди и транспортните возила и од сите други активности во погонот како утовар-истовар се одвива на оддалеченост од 500м од населено место, укажува дека на границата на локацијата со другите објекти нивото на бучава не ги надминува дозволените граници.

На локацијата, нема вибрации и јонизирачки зрачење кои би влијаеле на животната средина.

Предложен е мониторинг на емисија на респирабилна прашина, бучава и вибрации од линиите за дробење на минерални сировини и при минирање. Мониторингот се предлага да се изведува еднаш на две години на следните места за мониторинг и за следните параметри:

А, N 1 Влез/излез на ископот на минерална сировина

А, N 1	Респирабилна прашина	Бучава	PM 10
--------	----------------------	--------	-------

А, N 2 Плато за кршење на камен со хидрауличен чекан

А, N 2	Респирабилна прашина	Бучава
--------	----------------------	--------

А, N 3 Влез/излез на погонот за преработка

А, N 3	Респирабилна прашина	Бучава
--------	----------------------	--------

А, N 4 Плато за готови производи

A,N 4	Респирабилна прашина	Бучава	PM 10
-------	----------------------	--------	-------

V 1 Објект за домување во с.Горна Бањица

V 1	Вибрации
-----	----------

Мониторингот ќе го изведува овластена компанија за мерење на емисиите во воздухот избрана на тендер а ќе се однесува на мерење емисиите на отпадни гасови од процесот на производство, мерење на бучавата на границите на локацијата и мерење на емисиите на респирабилна прашина.

Инсталацијата „ШАНКОМФИКС,, планира да ги редуцира сите емисии во воздух, вода и почва и со тоа да даде придонес за зачувување и унапредување на животната средина. Во почетокот ќе се комплетираат сите започнати активности според Главниот рударски проект кој фирмата го има изработено.

Во развојниот план на фирмата се планира воведување на концепт за почисто производство каде што пристапот на решавањето на проблемите е поинаков и ќе се делува на изворот на загадување со примена на нови техники, минимизација и употреба на отпадот.

Енергетската ефикасност ќе се реши со модернизација на регулацијата на електромоторите чија потрошувачка е главна и најголема ставка во производните трошоци. Со намалување на потрошувачката на електрична енергија ќе се даде придонес во глобалното намалување на загадување на воздухот преку заштеди при производство на електрична енергија од фосилни горива.

Сите активности по фази се така планирани да не предизвикаат зголемени влијанија врз животната средина, зголемени трошоци на суровини и енергија.

Бр.	Активност	Врдноста (Еур)
4.1	Намалување на емисија во воздух	8.000
4.2	Подобрување на енергетска ефикасност	5.000
4.3	Воведување на мониторинг на емисии на прашина, бучава и вибрации	1.000
4.4	Унапредување на производството	12.000
ВКУПНО:		26.000

Изработено е Упатство за подготвеност при вонредни состојби, список на потенцијални инцидентни и вонредни состојби како и план за реагирање при инцидентните ситуации.

Изработени се проекти и упатства во кои се опфатени сите чинители кои влијаат на животната средина и работната средина, а кои се јавуваат како последица од активностите на експлоатацијата и преработка на неметалните сировини, како и анализа на опасностите и конкретните мерки и средства кои се предвидени за целосно извршување на заштита на вработените во погоните на “ШАНКОМФИКС“ и за заштита на животната средина.

Вработените се запознати со потенцијалните инциденти и вонредни ситуации и со планот за реагирање при инцидентните ситуации.

Како превентивна мерка е опфатено поставувањето на лесно воочливи пригодни табли или други знаци за забрани и предупредувања, со натписи или цртежи кои информираат за опасностите и забранетите постапки.

Со оглед дека каменоломот се наоѓа на локација наменета за експлоатација на минерални сировини секогаш ќе биде атрактивен за дополнување и проширување на линијата на производство.

Сепак, за екстреман случај на затварање на локацијата, предложени се мерки со цел да се минимизираат краткорочните и долгорочните ефекти на активноста врз животната средина по престанок на активноста на локацијата.

Предложените мерки за минимизирање на влијанието на животната средина во случај на целосен или делумен престанок со работата на дел на активноста на каменоломот “ШАНКОМФИКС“ се дадени во Планот за управување со резидуи даден во **Поглавје XIV**